

COLLSEROLA ASSETJADA PER LA FREQUÈNCIA EXCESSIVA. TOTS ELS DIES I GAIREBÉ A TOTES HORES.

El Consell consultiu del Parc Natural de Collserola, considera que la massificació i freqüentació a Collserola poden tenir un efecte negatiu al medi natural i insta a la direcció a que prengui mesures per regular i restringir en cas necessari les activitats que s'hi realitzen.



El 1993 s'estimaven 1.000.000 de visitants a l'any, el 2008 l'estudi de Freqüentació i mobilitat del Parc de Collserola realitzat per la fundació Abertis amb l'IERMB n'estimà 2.100.000. A l'actualitat es compta que es superen els 2.500.000 i cada cop es realitzen més activitats col·lectives, esportives i fins i tot competitives.

Diversos estudis advertien que la sobre-freqüentació suposa un impacte negatiu real al medi natural, per exemple la [Diagnosi ambiental al Parc de Collserola \(Universitat Autònoma de Barcelona - Diputació de Barcelona\)](#) l'any 2008 conclouïa “*el fet de ser la serra de Collserola un espai natural amb taques de desenvolupament urbà difús, unides a través de grans eixos viaris, ha promogut una freqüentació del parc excessiva i poc regulada*”. També que “*El Pla especial del parc no ha estat capaç de garantir la conservació de la biodiversitat atesa la destrucció de molts hàbitats del parc amb elevat valor ecològic. A més, en no promoure zones de transició entre l'ambient urbà i el parc, ha estat incapaç d'evitar el procés de fronterització que s'ha anat consolidant durant els últims anys.*”

Per altra banda, la caça és una activitat que es continua autoritzant quan l'estudi constata que “*L'activitat cinegètica és un exemple de sobreexplotació del Parc de Collserola ja que és uns vuit cops superior a la recomanada.*”

La direcció tècnica del Consorci és conscient que l'excessiva freqüentació pertorba els ecosistemes naturals i afirma que “*s'ha registrat una disminució del nombre d'espècies, com ara d'aligots i astors, i hi ha hagut un nombre elevat d'atropellaments, tant en els camins asfaltats com en els de terra, on sobretot el pas de bicicletes ha provocat l'atropellament d'amfibis*”

Tot i això, des del Consorci del Parc Natural s'ha anat potenciant l'ampliació i millora de vials i camins, així com la senyalització per afavorir que encara més gent faci de Collserola el seu espai de lleure on gaudir de la natura. El fet és que tal com explicita la Diagnosi del 2008, la natura se'n ressent i fins ara no s'ha actuat prou per tal de minimitzar aquest impacte humà sobre el medi.

La Plataforma cívica per a la defensa de Collserola ([PCDC](#)) porta més de 12 anys advertint de la degradació de Collserola i la necessitat urgent que es protegeixi i vetlli pel manteniment i millora dels seus ecosistemes. L'any 2005 es va aconseguir iniciar la tramitació de la declaració de Parc Natural, que no es va aprovar fins l'octubre del 2010 i des d'aleshores no s'ha fet gaire per canviar la situació. El nou Pla Especial que podria actualitzar les normatives i aturar la degradació del Parc pot trigar encara més d'un any a aprovar-se i la direcció del Parc és incompetent, i diu no tenir mitjans per fer complir les ordenances (veure annex 1).

Mentrestant pressionats per tota mena d'entitats esportives que volen fer competicions a Collserola, s'autoritzen esdeveniments, curses i competicions o marxes esportives multitudinàries, caminant, corrents o les més impactants en bicicleta, en ocasions travessant corriols o pistes estretes, en espais naturals sensibles i provocant forta erosió, pertorbació de la fauna (en alguns casos nidificant), etc. Aquest fet és sistemàtic també quan molts grups de ciclistes organitzen sortides per zones indègudes com torrenteres i senders. Cada cop més gent fa esport al Parc al vespre o a la nit, quan la fauna terrestre aprofita per la seva activitat, i fins i tot el Consorci autoritza curses i activitats nocturnes (veure annex 2).

Paral·lelament la caça és un esport que s'hauria de prohibir excepte en casos de força major, per al control d'espècies.

El portaveu de la PCDC Oleguer Farràs considera que “Collserola rep massa visitants, s'hi autoritzen activitats impròpies d'un espai natural protegit i no s'aplica la normativa, deixant que vàndals i delinqüents campin per tot arreu sense que ningú vetlli pel bon estat del Parc Natural.

Cal fer un tomb radical a aquesta situació, i prioritzar la recuperació dels ecosistemes i les espècies que és l'obligació d'un espai de la Xarxa europea Natura 2000, per davant de l'oci esportiu, i altres activitats de lleure. Hem de ser conscients de la fragilitat de Collserola, al bell mig de la metròpoli barcelonina, i de l'impacte de la nostra presència i acció a l'entorn natural.

Al nostre parer, és necessari acotar i restringir activitats multitudinàries i també deixar d'autoritzar competicions esportives, així com la caça menor.

Tothom te dret a gaudir de la natura, però no a abusar-ne. Cal que el Consorci del Parc Natural de Collserola, així com tots els municipis que el conformen, facin pedagogia del que es pot fer al Parc i del que no, i que les autoritats vetllin pel compliment de les ordenances sancionant als delinqüents”.

Així ho hem plantejat al Consell consultiu del Consorci del Parc Natural de Collserola, i complementat pel catedràtic d'ecologia de la Universitat Autònoma de Barcelona Ferran Rodà de Llanza que ha plantejat la preocupació al respecte, i que per esclarir l'impacte de la massificació pot tenir al medi natural, ha proposat l'encàrrec de 2 estudis, un que analitzi la capacitat de càrrega antròpica dels diversos espais naturals que conformen el parc, i un altre de l'impacte específic de les activitats sobre la fauna macro-vertebrada. Tot i que amb matisos per part de les entitats excursionistes i esportives que formem part del Consell consultiu, finalment hi ha hagut un acord unànim (amb 1 abstenció).

Complementàriament el Consorci insta als 9 ajuntaments que el formen a conformar i unificar unes ordenances municipals específiques per al usuari del Parc i per a establir un marc legal sancionador i regulador. Atès Collserola no disposa d'agents rurals que realitzin aquesta activitat i necessita el compromís de les actuacions de les policies locals per a vetllar .

+Info:

Oleguer Farràs
CEPA / Alnus - Ecologistes de Catalunya
Plataforma cívica per a la defensa de Collserola
Sant Just Desvern (08960) Baix Llobregat
934731641 - 647330788
<http://alnus.pangea.org/>
<http://cepa.cat/>
<http://www.ecologistes.cat/>

ANNEX 1

Marc legal del Parc de Collserola:

- ▣ [Pla Especial de Protecció de Collserola \(PEPCO\)](#)
- ▣ [Pla d'Espais d'Interès Natural \(PEIN\)](#)
- ▣ [Xarxa Natura 2000](#)
- ▣ [Declaració de Parc Natural](#)
- ▣ [Ordenances](#)

Art. 12. - Ciclistes

Ordenances del Parc de Collserola

1. Només es podrà circular en bicicleta pels itineraris i pistes senyalitzats a tal efecte: vies principals, pistes forestals i camins de passejada amb una amplada de més de tres metres.

Art. 55 Ordenança de la via pública, medi ambient i convivència ciutadana de Cerdanyola del Vallès de 1995.

2. Queda expressament prohibit circular en bicicleta per corriols, rieres, camps a través, camins d'amplada inferior a tres metres i vies especialitzades per a altres usos.

3. En cap cas es podrà circular a una velocitat superior als 20 km/h ni organitzar o dur a terme curses ciclistes.

4. Els ciclistes que circulin per les vies del Parc tenen l'obligació de respectar els vianants, sense ocasionar-los molèsties i respectant la seva preferència.

Capítol V. - Del comportament dels usuaris del Parc de Collserola

Art. 21. - Normes generals

Tots els visitants dels espais naturals estan obligats a mantenir-los en bon estat de conservació, respectant la senyalització i evitant la seva degradació.

Art. 25. - Dels sorolls i perturbacions

Els visitants del Parc de Collserola s'abstindran de produir sorolls de qualsevol tipus, especialment si són susceptibles de perturbar la tranquil·litat de la fauna o molestar a d'altres usuaris.

Art. 38.4 Ley 4/1989, de 27 de marzo, de conservación de los Espacios Naturales y de la Flora y Fauna silvestres.

Art. 37.1 c) Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals.

Art. 44.3 PEOPMN del Parc de Collserola.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL PRIMERA

L'ús i gaudi del Parc de Collserola implica l'acceptació d'aquestes normes.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL SEGONA

Les prescripcions de la present Ordenança que incorporin o reproduïxin aspectes de la normativa estatal, autonòmica o local, s'entendran automàticament modificades en el moment en què es produeixi la seva revisió.

ANNEX 2. Algunes activitats autoritzades el 2012 http://www.collserola.org/curses_Collserola.html



Fotografies.
Oleguer Farràs.